

ako jo je kedo za poskus podtaknil mravljišču. Vse mravlje delavke se zberejo na mah in brizgajo tako dolgo v luč mravljično kislino, dokler ne ugasne usodepolna goreča sveča.

Sadjarji in vrtnarji znajo, da je mravljam najljubša slaščica od drevesnih uši. Ako namaže sadjar drevo s kako mažo, da ne bi lazile mravlje k ušem, napravijo živalce most. Nanosijo na mast toliko zemlje, da je narejen prehod po suhem.

Dr. Brun je opazoval v najnovejšem času pri rujavi vrtni mravlji sledeče:

Ako gradijo rujave vrtno mravlje ležšče za mladež, se poslužijo deževnega vremena. Kakor hitro začne padati dež, privrejo iz vseh kotov mravljišča. Vsaka prinese seboj v čeljusti drobec mokre zemeljske snovi. Z vso naglico zgradijo temelje soban in dvoran v katerih bodo počivala jajčeca. Ko je zgrajeno prvo nadstropje, se začne gradba drugega potom obokov. Ako zadenejo ravno pri prvem nadstropju na razne težkoče: kamenčkov, korenin, poganjkov itd., vsemu temu se znajo mojstrsko izogniti.

V nekaj urah je pozidana enonadstropna stavba, katero otipajo na pol slepe živalce s trepalnicami in jo presodijo, če je trpežna za valilnico naraščaja. Skrbno pazijo po končani zgradbi, da je izpostavljena toliko solnčnim žarkom, da se posuši in je odporna.

Pri navadnih gozdnih mravljah je opazoval profesor Wellenstein, da gradijo okrepčevalnice za svoje delavke. Teh stavb pod mravljiščem se smejo poslužiti najbolj pridne mravlje, ki so bile zunaj na delu ob času deževja.

Najbolj zanimivo je, kar nam popisuje profesor Götsch o onih mravljah, ki zbirajo žitna zrna. Ta vrsta živi ob neapeljskem zalivu v Italiji in krog mesta Zader v Dalmaciji.

Kakor hitro je naletela mravlja zbiralka na večjo skupino žitnih zrn, hiti z enim v matično mravljišče. Pri drugem povratku od zaloge že napravi met potjo skladišča in obvesti o tem tovarišice. Te izpopolnijo skladišča in tako roma s časom zaloga (seve malenkostna zaloga) s polja v mravljišče.

Neapeljska in dalmatinska mravlja gre celo tako daleč, da pritisne vsakega privlečenemu zrnčku svoj pečat potom kisline, katero ubrizgane na žito, kakor bi ga hotela zavarovati napram nepoklicanemu obisku. Zbrano zrnje druge mravlje v gnezdu s čeljustmi razmeljejo. Zmleto prepojijo s slinami in na ta način se pretvori škrob žita v sladkor.

Tako pridelani kruh služi mravljam za hrano v zimskem času.

Profesor Dofleins je opazoval pri pravkar omenjenih mravljah še tole: Te skrbne in pridne živalce znajo pripraviti iz žitnega zrnja hrano za mladiče, ki so se komaj izlegli iz jajčec.

Ko je žitno zrnje zbrano v shrambi za potomstvo, pazijo mravlje v jesenskem času na dež. Kakor hitro začne deževati, romajo z zrnjem na prosto in ga pustijo orositi od deževnih kapelj. Po dežju posije solnce in vzbudi v omočenem zrnju kal. Kakor hitro je žito poglalo klice, ga zvaličijo zopet v shram-

be. Nežne sveže poganjke potrgajo, zmeljejo v moko in pripravijo iz zmesi hrano za nežno mladež.

Ako požene vzkliko žito večje klice, kojih moka bi znala škodovati naraščaju, jih starejše mravlje polomijo od zrn in znosijo na posebno smetišče.

*

Ljubezen opice do mladiča.

Amerikanski doktor Tailor je bil poslan na državne stroške na otok Sumatra (med Avstralijo in Indijo), da bi ulovil za večji park z divjo zverino orjaško opico, ki se imenuje »Orang-Utan«.

Pred začetkom sumatraškega pragozda se je oglašil v vasi Katakai pri tamošnjem poglavarju. Domačin mu je dal proti dolarskemu plačilu na razpolago kot lovskega izvedenca lastnega sina in za prenos prtljage 20 prav krepkih nosačev.

Družba se je odpravila v pragozd ob eni uri v noči, oborožena s puškami, vrvmi, sekirami in močnimi kletkami za živi opičji plen.

Pot jih je vodila po gozdnih dolinah, preko gričev in manjših potokov, dokler ni posinilo jutranje solnce. — Pri prvih solnčnih žarkih se je prebudil južni pragozd iz nočnega spanja. Oglašili so se ptiči, opice, razne divje zveri in po zraku je završelo na milijone hroščev, žuželk ter muh.

Porivanje skozi špranje neizmernega pragozda ob vriščeči godbi narave in živalstva je bilo mučno ter počasno. Povrh je bil jutranji hlad prav kratek in že je pričel dan z neznosno vročino.

Dnevna vročina je že morila skozi drevje ter rastline in oznanjevala skorajšnji konec goščave, ko je pred lovci nekaj grozno divjaško kričnilo. Domačini so uganili takoj, da jih je zagledal orjak med opicami — Orang-Utan. Še par opreznih korakov in pred družbo je stala opica v dolgosti dveh metrov, roki čisto do tal in neznansko kričala.

Visoko na drevesni kroni je sedela druga opica — samica z mladičem, ki se je matere boječe tiščal.

Pri pogledu na zaželjeno opičjo dru-

žino je dal dr. Tailor spremljevalcem znamenje, da plen obkrožijo in ga zajamejo živega. Ta načrt so spregledale opice in se pognale v beg. Prva je tekla samica ter vlekla za sabo mladiča, za družino se je umikal samec, ki se je drl na vse pretege.

Poglavarjev sin je bil resnega mnjenja, da hoče zverjad iz gozda v močvirje, kjer se ji bo posrečil pobeg.

Amerikanec je stekel prvi za pobeglim plenom in za njim spremstvo iz trdih tal gozda v močvirje. Skraja se z grmovjem poraščena močvara ni tako udirala, a kmalu so tičali vsi s težko prtljago vred do kolen v blatu, pekoče solnce nad njimi, opičje družine nikjer. Ko so premišljevali: ali nazaj ali naprej, je priletela debela veja v hrbet nosaču, da se je zgrudil na tla. V grmovju je lomila Orang-Utan samica drugo vejo, da bi branila otroka. Doktor Tailor je pomeril in zadel mater v prsa: Ko se je zgrudila samica, je skočil mladič k njej in se je vreščéče oklenil. Čudno, da sameca ni bilo videti in ne slišati! Nosači so mlado opico komaj in komaj odtrgali od ustreljene matere in jo zaprli v kletko. Z mladim ujetnikom in ubito opico so krenili nazaj iz močvirja v gozd, kjer so se lotili okrepčil po tolikem trudu in skrajno mučni poti.

Stara opica je ležala mrtva na tleh ob drevesu, kletka z mladcem je bila v sredini vesele družbe, ko je kričnilo izza orjaškega drevesa in je skočil samec proti kobači in jo hotel odnesti. Dvajset močnih pesti ga je pobilo na tla, ga zvezalo in zbasalo v najmočnejšo kletko. Ko se je prebudil iz omedlevice, je potrgal vse vezi ter kotal zaporno celico s sunki tako dolgo, dokler ni bila tik mladiča. Iz usmiljenja so zaprli skupaj očeta in sina. Samec ni odslej zavžil niti trohice ponujene hrane, ne da bi jo ponudil poprej mladiču.

Opičji plen iz Sumatre je prispel srečno v ameriški vrt za divje živali. Največja naslada radovednih Amerikancev je, da prihajajo od vseh strani in občudujejo živalsko skrb in ljubezen opičjega samca do neobgljenega in matere oropanega mladiča.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg, dne 7. decembra so pripeljali špeharji na 61 vozov 189 zaklanih svinj. Kmetje so pripeljali 26 vozov krompirja, 8 voz čebule, 12 voz zelja, 22 vozov sene in 6 voz slame. Svinjsko meso so prodajali po 15—30, krompir 0.80—1.25, čebulo 2.50—3, zelje 0.50—3, seno 80—100, slamo 65 do 70. Pšenica 250, rž 2, ječmen 2, oves 150, koruza 2—2.50, ajda 1.75—2, proso 3, fižol 3—4. Kokoš 30—35, piščanci 30—40, gos 60—85, puran 65—115 Din. Česen 18—20, kislo zelje 4, kisla repa 2, gobe 1—2 Din. Jabolka 4.50—8, hruške 6—10, suhe slive 12 Din. Mleko 3, smetana 14—16, jajca 2 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 6. decembra 1929 je bilo pripelanih 265 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči

5—6 tednov stari komad od Din 90—100; 7 do 9 tednov stari od Din 150—200; 3—4 mesece stari od Din 350—400; 5—7 mesecev stari od Din 450—500; 8—10 mesecev stari od Din 550—850; 1 leto stari od Din 1000—1400. 1 kg žive teže od Din 10 do 12.50; en kg mrtve teže od Din 17 do 18. Prodanih je bilo 193 komadov.

*

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica šte. 25. 1376

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš opozarja, da je zdaj čas, prijaviti se za vstop ter plačilo udnine v znesku 20 Din. Najbolje je, da se to zgodi še v starem letu, najkasneje pa do 15. januarja 1930. Kakor je menda že vsakomur znano, se je Kmetijska

družba preosnovala v tem smislu, da bodo v njej odločevali le tude, ki zemljo neposredno obdelujejo in da družba pri oddaji raznega blaga ne bo iskala dobička. Mnogo se bo tudi pazilo na to, da se družbeno blago oddaja izključno le udom, ki pa morejo biti tudi take osebe, ki svoje zemlje ne obdelujejo neposredno. Prijave se sprejemajo v skladišču Kmetijske družbe, Meljska cesta št. 12, v trgovini gospoda Klajnskega na Glavnem trgu in pri načelniku v Petrovem selu št. 10.

Hranilniki za malo varčevanje. V mnogih krajih imajo hranilnice in posojilnice vpeljane male jeklene hranilnike, ki jih vlagatelji dobe na dom. Vlagajo v hranilnike male zneske in neso potem hranilnik v hranilnico, kjer se odpre. Ključek ima le hranilnica Zbrana vsota se potem vpiše v hranilno knjižico. Za mnoge je tak hranilnik šola varčevanja in prilika, da si z malim in vztrajnim štedenjem nabere lepo vsoto v hranilnici. Zlasti delavci, posli in mladoletni naj bi se lotili tega malega varčevanja. Starši naj bi hranilnike oskrbeli za svoje otroke, da bodo že v mladosti mislili na poznejša leta. Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Hranilnike dobe tisti, ki se zanimajo, v svoji domači hranilnici. Če jih nima, jih bo

naročila pri Zadrugi zvezi. Povprašajte po njih. Mnogo se učimo od tujcev, mnogo slabega in dobrega. Naučimo se od velikih tujih narodov: Francozov, Angležev, Nemcev zlasti varčevanja. Tudi najmanjša vsota našega narodnega premoženja, noben dinar ne sme v izgubo.

Živnorejska zadruga za Slovenske gorice pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah vabi svoje člane na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 15. decembra 1929 ob 8. uri dopoldne v gostilniških prostorih gospoda Karola Aubl pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah z običajnim dnevnim redom.

Konjice. Kmetje, posestniki konjiškega okraja, pozor! V nedeljo, dne 15. decembra priredi Kmetijska podružnica v Konjicah v dvorani Kmetičke hranilnice in posojilnice shod kmetovalcev konjiškega okraja. Ker je danes kmetijstvo največje važnosti v naši državi, Vas pozivamo, da se zavedate svoje dolžnosti in se ga v čim večjem številu udeležite. Dva govornika prideta od drugod. Odbor.

Čebelarstva podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo, dne 15. decembra ob pol 15. uri popoldne v občinski posvetovalnici okoliške občine na Bregu pri Celju svoj redni občni zbor v zvezi s predavanjem o kužnih čebelnih boleznih in njih zatiranju. Ker je snov za vsakega čebelarja zelo važna, bi bilo želeli, da se istega udeležijo vsi okoliški čebelarji, ne glede na to, če so člani društva ali ne.

*

Kmetijske podružnice! Začnite takoj nabirati člane za l. 1930!

Sezname članov s članarino vred določite Kmetijski družbi v Ljubljani že do konca decembra,

najpozneje pa do 15. januarja 1930.

Ustanovni občni zbor Kmetijske družbe v Ljubljani je dne 16. novembra tega leta sklenil, da ostane članarina za leto 1930 kakor doslej, namreč **20 Din.**

Od teh si pridržijo po 5 Din delujoče podružnice, to so tiste, ki štejejo najmanj 20 udov in same pobirajo članarino. Od članarine, plačane naravnost družbi, ne dobijo podružnice nikakega prispevka. Kmetijska družba je vsem načelnikom podružnic razposlala nabiralne pole z imeniki članov, ki so bili že letos družbeni člani, oziroma so se za to prijavili.

Načelniki morajo na podlagi teh imenikov **nemudoma začeti s pobiranjem članarine** za leto 1930, in sicer od dosedanjih članov kakor tudi od novo priglasenih.

Načelnik ne sme nikogar odkloniti,

ki se je prijavil za člana in odgovarja zahtevam § 5. družbenih pravil, ampak ga mora vpisati za rednega ali izrednega člana, če je plačal članarino.

Tisti člani, ki so v tem letu plačali udmino, pa jim bivši glavni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani ni pošiljal »Kmetovalca«, torej jih ni sprejel niti kot člane, niti kot naročnike lista, pa se jim članarina tudi ni vrnila, so kot taki označeni v imenikih ter imajo članarino plačano že za leto 1930, bodisi kot redni ali izredni člani.

Ko bo načelnik pobral članarino od bivših in novih udov,

naprosi županstvo občinske občine,

da mu pod uradno odgovornostjo potrdi, kateri tamkaj vpisanih članov se dejansko pečajo s kmetijstvom in redijo najmanj eno govedo, oziroma odgovarjajo drugim pogojem §

5. družbenih pravil. Samo ti lahko postanejo redni člani, ki

edini smejo voliti in voljeni biti.

Županstvo naj na imenikih napiše približno naslednjo

izjavo:

»Podpisano županstvo potrjuje, da se v tem imeniku pod št. ... vpisani člani res bavijo s kmetijstvom in redijo najmanj eno lastno govedo.«

Vsi drugi so lahko izredni člani in se morejo v imeniku podružnice kot taki vidno označiti.

Z nabiranjem članov naj se takoj prične in po možnosti določi družbi sezname s članarino vred že

do konca decembra, najkasneje pa do 15. januarja 1930.

Imeniki brez članarine se ne bodo upoštevali! Če se pobiranje članarine pravočasno ne izvrši, ne bo mogoče zakasnelim udom dostaviti prvih številok družbenega glasila »Kmetovalca«.

Na podlagi dospelih imenikov in članarine bo glavni odbor potrdil sprejem rednih in izrednih članov.

Še le potem smejo podružnice

razpisati podružnične ustanovne občne zboro,

ki morajo biti najmanj 14 dni preje objavljeni v »Kmetovalcu« in najmanj 21 dni preje javljeni Kmetijski družbi. Podružnični občni zbori, ki bodo z ozirom na nova pravila ustanovni, se bodo vršili torej **še le po novem letu 1930.**

Morebitne pritožbe priglasenih udov proti bivšim načelnikom morajo temeljiti na dejstvih in biti takoj javljene glavnemu odboru, ki jih bo presojal in ukrenil potrebno, da se upoštevajo družbena pravila.

Podrobna navodila o izvedbi ustanovnih občnih zborov podružnic, o volitvah podružničnih odborov in delegatov za družbeni občni zbor bodo sledila po novem letu.

Vse kmetijske podružnice potrjene!

Glavni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani je v svoji seji dne 28. novembra 1929 sprejel sledeči sklep:

Glavni odbor, izvoljen na ustanovnem občnem zboru, ima po § 47. družbenih pravil **dolžnost**, sprejeti bodisi kot redne ali izredne člane one, ki so plačali članarino v teku tega leta Kmetijski družbi za Slovenijo in ki odgovarjajo pogojem teh pravil, ne da bi morali ti za tekoče leto plačati še kake prispevke iz naslova članarine, in ki se prijavijo za člane.

Ravnatoko ima tudi **pravico**, po § 33. družbenih pravil potrditi kmetijske podružnice. Posluževaje se te svoje pravice je glavni odbor sklenil, da **z današnjim dnem potrdi vse tiste podružnice, ki so v tekočem letu obstojale.**

Obenem razveže dosedanje načelnike kot začasne upravitelje družbene imovine pri podružnicah njih dolžnosti, ki jim jih je poveril začasni upravitelj premoženja Kmetijske družbe za Slovenijo.

Istočasno pa pooblasti vse bivše podružnične odbore z njihovimi načelniki vred, da prevzamejo pri podružnicah vso družbeno imovino in jo upravljajo po dosedanjih smernicah, toda v smislu sedanjih družbenih pravil do ustanovnega občnega zbora podružnice, ki ga bo sklicati začetkom novega leta, ko bodo potrjeni člani, ki so poravnali članarino za leto 1930.

Za poslovanje podružnic je od izvolitve do tega ustanovnega občnega zbora sedanji podružnični odbor **odgovoren tako, kakor to predpisujejo družbena pravila in pravilnik za podružnice.**

Ravnatoko mora ta odbor

izvoliti v občinski kmetijski odbor zastopnika, kakor ga predpisuje kmetijski zakon in za katerega izvolitev je že Kmetijska družba v Ljubljani pred svojo razpustitvijo doposlala podružnicam navodila po posebni okrožnici. Ako so se te volitve že izvršile pred razpustom podružnic, ostanejo v veljavi in naj se dotični zastopnik prijavi županstvu.

Za glavni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani:
Predsednik: **Oton Detela, s. r.**

Ne samo zaradi nagrade, ampak tudi zaradi »Slovenskega Gospodarja« samega, zaradi njegove požrtvovalnosti, s katero prihaja na pomoč najbednejšim kmetom, bodo fantje in dekleta, možje in žene in vse naše organizacije zastavile svoje delo in dosegle, da bo »Slovenski Gospodar« v vsaki hiši celoleten gost.

Za naše kmete!

Zadruga posredovalnica v Mariboru nas je prosila, da objavimo njeno okrožnico. Storimo to v interesu našega kmetijstva z željo, da se naši čitatelji pridno obračajo na njo z naročili in po informacije.

Okrožnica se glasi:

P. n.

Ker se našemu vabilu za naročila umetnih gnojil v avgustu tega leta ni odzvalo toliko naročnikov, da bi bili krili množino, katero smo bili po pogodbi vezani prodati, smo s 16. novembrom tega leta napravili novo pogodbo, veljavno do 21. marca 1930. Po tej pogodbi dobavimo Vam garantiran 15.5

odstotni apnenčev dušik mešan: nekaj v bobnih, nekaj v jutastih vrečah po 100 kg po Din 230 franko vagon poljubna železniška postaja v Sloveniji; to pa samo pod tem pogojem, da se naroči najmanjša množina 5.000 kg. Istotako dobavimo mešano gnojilo »nitrofoska«, ki ima vse za rastlinstvo potrebne snovi v sebi z garantirano vsebino 8% fosforne kisline, 8% kalija in 46% dušika, istotako v železnih ploščevinastih bobnih po 100 kg Din 190, nadalje v vrečah po 100 kg Din 170 in v vrečah po 50 kg za vsakeh 100 kg Din 172.

Ker so posebno letos vzeli sadeži izredno veliko gnojilnih snovi iz zemlje, treba bi te snovi, ako hočemo kolikor dobro letino, zemlji zopet vrniti.

Ker je nam po pogodbi dovoljena gorj omenjena cena veliko nižja, kakor jo dobite kjerkoli drugod in naša pogodba z 31. marcem 1930 že poteče, je naročitev nujna, posebno, ko je ravno do tega termina najbolj ugoden čas za gnojenje.

Izvolite nam torej v prav kratkem času naznaniti, se li je zbralo v Vašem okolišu toliko odjemalcev, da bi isti naročili najmanj količino, to je 5.000 kg, nadalje, kdaj želite, da se Vam gnojilo dopošlje.

Plačilni pogoji so: najkasneje v enem mesecu po sprejemu blaga se plača.

Garancija: podpis par dobrih posestnikov naročnikov, če naroči zadruga sama pa pravnoveljavni podpis iste, ali podružnice.

S tem Vam naznanimo, da sme sedaj, ko je podpisana posredovalnica po sklepu Okrožnega kot trgovskega sodišča v Mariboru z dne 24. oktobra 1929 polnopravno za take akcije glasom pravil upravičeni in je ta zadruga ustanovljena glasom njenih pravil samo in edino v prid kmetijstva. Poleg drugih nalog ima posredovalnica glasom teh pravil tudi posredovati skupen nakup kmetijskih potrebščin, kakor: orodja, kmetijskih strojev, vsakovrstnega materiala za zidanje in podobno, ravno tako tudi posredovati skupno prodajo vseh kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zbirajte taka naročila pri posestnikih in jih prijavljajte posredovalnici, da Vam ona prilično preskrbi dobrega dobavitelja, ozir. dobrega odjemalca.

Nabiratelj naročil, to pa samo za apnenčev dušik, plačamo za trud provizije 1% od skupičke, torej za 1 vagon 10.000 kg Din 230.

Radi enakosti naročil priporočamo se poslužiti sledečega obrazca:

»Naročamo 5.000 odn. 10.000 kg (z besedami — kg) apnenčevega dušika, oziroma nitrofoskala po nam v okrožnici navedeni ceni, plačljivo v 1 mesecu po prejemu, franko vagon žel. postaja — dobavljivo najkasneje do —.

Za kupnino v znesku Din — jamčiva midva lastnoročno podpisana posestnika, za katero lastnoročnost podpisov jamči sopodpisana zadruga, oz. kmetijska podružnica (ako naroča zadruga sama, zadostuje podpis zadruga).

Kraj, datum in dva lastnoročna podpisa ter podpis zadruga, oz. kmet. podružnice.

Z združnim pozdravom:

Združna posredovalnica v Mariboru.

Katere in koliko vrst naj sadimo.

Marsikateri kmetovalec premišljuje, kaj naj sadi in katero sorto, da bi čim boljše uspevala. Dostikrat ga mamijo krasni plodovi, ki jih je videl nekje pri sosedu. Ne more se premagati, da ne bi imel tudi on dotične sorte v svojem sadonosniku, ne ozirajoč se na to, ali bo uspevala ali ne. Mnogokrat se zgodi, da pridejo fine sorte v takšne lege, da absolutno ne morejo uspevati. Če sadimo na primer sorto rumeni belfleur v težko vlažno zemljo, ki je ne obdelujemo, nam ne bo delal veselja s krasnimi plodovi. Če je pri tem še zaprta lega, ga napada krvava uš. Nasprotno pa, ako imamo krasno lego, ne sadimo tjakaj manj vredne sorte, temveč one, ki se v dotičnem kraju najbolje obnesejo. — Nikakor nisem za to, da bi se sorte izbirale po nekem ukazu, temveč sade naj se v dotičnem kraju one, ki dobro uspevajo. Pri tem se seveda dandanes moramo ozirati tudi na sadno trgovino, ki zahteva le žlahtno, barvano in debelo sadje. Nadalje moramo gledati, da se število sadnih sort zmanjša do neke gotove meje. Če razstavimo na sadni razstavi sadje, nas bo zainteresirani trgovec vprašal prvo po množini. Seveda pri našem pestrem izboru sort je vagonška množina posamezne sorte nemogoča. Če skrčujemo sadne sorte, pa spet ne smemo predalet. Cvet drevesa, ki je prvi začetek sadu se mora najprej oploditi, še le potem se začne razvijati plod. Cvetni prah je odločilen za to, koliko bode sadja. Pomisliti je treba, da vzkali seme od različnih rastlin različno. Od nekaterih vzkali mnogo, od drugih pa zopet malo. Tudi cvetni prah (to je ono rumeno, kar nam ostane na prstu, če se dotaknemo cveta) ni od vsake sadne sorte enako kaljiv. Vsi poznate boskoopskega kosmača, da je to redno a malo rdeča sorta, če ga sadimo samega zase. Pomešan z drugim sadnim drevjem pa je precej rodovit. Boskoopski kosmač ima namreč cvetni prah, ki je silno malo kaljiv. Če je cvetni prah nekaljiv, se plodnica (cvetni del) ne more razviti v sad. S pomočjo kemije so dognali kaljivost cvetnega prahu — ploda pri različnih sortah. Boskoopski kosmač ima kaljivost en odstotek, bojskovo jabolko 90 odstotkov, baumanova reneta 60 odstotkov, londonski peping 50 odstotkov itd. Pri sadonosnikih je treba gledati tudi na to, da enakomerno mešamo štiri sorte, ki imajo mali, oziroma velik procent kaljivosti cvetnega prahu. Vidite, tudi radi oplodbe je važno, do katere meje naj skrčimo število sadnih sort.

Potrebno je dandanes, ako hočemo ostati v sadni trgovini na površju, znižati število sort, da smo v stanu odposlati večje množine samo ene sorte. Pri zasajanju novih sadonosnikov izberimo vsaj štiri sorte iz zgoraj navedenih vzrokov. Pri starejšem drevju pa pridemo do cilja, če ga precepimo, da znižamo število sadnih sort.

Martin Potočnik.

Novo knjige.

Svelo pismo novega zakona: Drugi del: — Apostolski listi in Razodetje. Priredili: dr. Fr. Jeré, dr. Gr. Pečjak, dr. A. Snoj. Te dni je izšla v Ljubljani knjiga, na katero smo že težko čakali. Leta 1925 je izšel I. del Sv. pisma novega zakona: Evingeliji in Apostolska dela. Tako smo dobili v izredno lepem slovenskem prevodu najlepšo knjigo, kar jih je bilo kdaj napisanih: blagovest Gospodovo. — Škoda, da tekom teh let, ki so minula od tedaj, knjiga ni prodrla v vsako slovensko družino. Danes je pred nami tudi drugi del novozakonskih knjig: Apostolski listi in Razodetje. Prevod je v tem delu prav tako dober in lep, in knjiga bo za vsakega izredno zanimiva, ker prinaša tisti del Novega Zakona, ki nam je v splošnem manj znan. Kratke opombe, ki so pod črto, bodo pomagale pri razumevanju težjih mest tako, da bo knjiga razumljiva vsakemu našemu človeku, ki je ohranil vsaj malo ljubezni do Kristusovega nauka. Apostolski listi in Razodetje so važni radi tega, ker nam odkrivajo veliko ljubezen Gospodovih apostolov do prvih kristjanov in ker nam slikajo razmere v prvotni Kristusovi Cerkvi. Poleg tega najdemo na vsaki strani vse polno novih misli o krščanskih resnicah, o krščanskem življenju in o naši pravi sreči. Brez poznanja in razumevanja svetega pisma si ni mogoče misliti prave verske poglobitve, ki je najvažnejša naloga naše dobe. Cena: v platno vezanega Svetega pisma Din 48.—, v trpežen pegamoid, zlata obreza Din 60.—, pol šagrin Din 84.—, cel šagrin, bogato pozlačen Din 128.—. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

NAŠA DRUŠTVA

Politike ni več

in zato lahko mirno dovolijo vstop »Slovenskemu Gospodarju« vse kmet-ske hiše brez razlike.

Edini domač kmetijski tednik

je za naše kraje »Slovenski Gospodar«. Vsi drugi časopisi prihajajo iz Ljubljane.

Njegovo Veličanstvo kralj Prosvetni zvez. Predsednik mariborske Prosvetne zveze dr. Hohnjec je z ozirom na udanostno brzojavko, ki se je odposlala Njegovemu Veličanstvu kralju ob priliki občnega zbora Prosvetne zveze, dne 28. novembra, prejel od maršala dvora sledečo zahvalo: »Njegovo Veličanstvo kralj je z zadovoljstvom sprejel Vašo udanostno brzojavko, katero ste poslali v imenu Prosvetne zveze v Mariboru, in je blagovolil odrediti, da Vam sporočim Njegovo srčno zahvalo. Minister dvora Jevtič.«

Krščanska ženska zveza ima v nedeljo, dne 15. decembra ob 7. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma božičnico. Obdarovanih bo 197 revnih članic. Vstopnice se dobijo pri vseh odborinah. Čisti brebitek se bo porabil v nadaljno podporo revnih članic. Spoštovane članice kakor tudi podporni člani se vabijo, da se v obilnem številu udeležijo te prireditve.

Sv. Marjeta niže Ptuj. Bralno društvo priredi na Stefanovo, dne 26. decembra v Slomškovem domu igro »Iz smrti v življenje«, — mlade pa šaljevo burko »Čarodejna brivnica«. Zato znanci in prijatelji, ta dan ne v gostilno, ampak po večernicah v dvorano, kjer se boste nasmejali našim malim, iz igre pa posneli resno delo naših mislonarjev. Na svidenje!